

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
«_____» _____ 20__ р. № _____

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

01 Освіта/Педагогіка
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

**014 Середня освіта (за
предметними спеціальностями)**
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2023**

І Преамбула

Стандарт вищої освіти України перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями).

Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від _____ р. № _____

Стандарт розроблено робочою групою підкомісії зі спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) Науково-методичної комісії 1 із загальної, професійної освіти та спорту Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України

– Накази Міністерства освіти і науки України № 375 від 6 квітня 2016 р., № 1041 від 14 липня 2017 р.:

Кільдеров Дмитро Едуардович, доктор педагогічних наук, професор, декан інженерно-педагогічного факультету Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова - **голова** науково-методичної комісії 1 із загальної, професійної освіти та спорту;

Шапошнікова Ірина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, професор кафедри педагогіки і методики початкового навчання Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова - **заступник голови** науково-методичної комісії 1 із загальної, професійної освіти та спорту;

Любарець Наталія Олексіївна, доцент кафедри зарубіжної літератури Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка - **секретар** науково-методичної комісії 1 із загальної, професійної освіти та спорту.

014.01 Українська мова та література. 014.02 Середня освіта (Мова та література (із зазначенням мови)):

Ніколенко Ольга Миколаївна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри світової літератури Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка;

Любарець Наталія Олексіївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри зарубіжної літератури Інституту філології Київського національного університету імені Т.Г. Шевченка;

Гаманюк Віта Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри німецької мови та літератури з методикою викладання Криворізького державного педагогічного університету;

Маленко Олена Олегівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри українознавства і лінгводидактики Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

Мафтин Наталія Василівна, доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури Інституту філології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Мединська Наталія Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та методик викладання Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»;

Овсієнко Людмила Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української лінгвістики методики навчання, заступник декана філологічного факультету ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»;

Шехавцова Світлана Олександрівна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри романо-германської філології ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

014.03 Середня освіта (Історія):

Скус Ольга Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

014.04 Середня освіта (Математика):

Матяш Ольга Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри алгебри та методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського;

Винницький Богдан Васильович, доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри математики Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка;

Довбня Петро Іванович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри математики, інформатики та методики навчання Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди;

Мартинюк Ольга Василівна, доктор фізико-математичних наук, заступник декана факультету математики та інформатики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини):

Рудишин Сергій Дмитрович, доктор педагогічних наук, кандидат біологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики викладання природничих дисциплін Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Вовк Сергій Володимирович, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології Луганського національного університету імені Тараса Шевченка;

Любінська Людмила Григорівна, доктор біологічних наук, доцент, завідувач кафедри біології та методики її викладання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;

Парпан Василь Іванович, доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри біології та екології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Руденко Світлана Степанівна, доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри екології та біомоніторингу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Сидорович Марина Михайлівна, доктор педагогічних наук, кандидат біологічних наук, професор кафедри біології людини та імунології, завідувач лабораторії активних форм навчання біології та екології Херсонського державного університету;

Шумська Надія Василівна, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та екології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Страшко Станіслав Васильович, кандидат біологічних наук, професор, завідувач кафедри медико-біологічних наук і валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

014.06 Середня освіта (Хімія):

Валюк Вікторія Федорівна, кандидат хімічних наук, доцент кафедри хімії, екології та методики їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Курмакова Ірина Миколаївна, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри хімії Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка;

Кусяк Наталія Володимирівна, кандидат хімічних наук, доцент кафедри хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка;

Свєчнікова Олена Миколаївна, доктор хімічних наук, професор, завідувач кафедри хімії Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

Шиян Надія Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри хімії та методики викладання хімії Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

014.07 Середня освіта (Географія):

Мальчикова Дар'я Сергіївна, завідувач кафедри соціально-економічної географії, професор Херсонського державного університету;

Булава Леонід Миколайович, професор кафедри географії та методики її навчання Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка;

Воловик Людмила Михайлівна, доцент кафедри географії, екології та методики навчання Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди;

Лозинський Роман Мар'янович, завідувач кафедри географії України, професор Львівського національного університету імені Івана Франка;

Назаренко Тетяна Геннадіївна, головний науковий співробітник відділу навчання географії та економіки Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України;

Барановський Микола Олександрович, завідувач кафедри географії, професор Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

014.08 Середня освіта (Фізика):

Іваницький Олександр Іванович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізики та методики її викладання Запорізького національного університету;

Кулик Людмила Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізики Навчально-наукового інституту інформаційних та освітніх технологій Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького;

Сосницька Наталя Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри вищої математики та фізики Таврійського державного агротехнологічного університету;

Ткаченко Ігор Анатолійович, доктор педагогічних наук, доцент кафедри фізики і астрономії та методики їх викладання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

014.09 Середня освіта (Інформатика):

Дудка Ольга Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформатики факультету математики та інформатики Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;

Олефіренко Надія Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри інформатики Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди.

014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології):

Андрощук Ігор Петрович, доцент кафедри теорії та методики трудового і професійного навчання Хмельницького національного університету;

Бурдун Віктор Васильович, завідувач кафедри технологій виробництва і професійної освіти Луганського національного університету імені Тараса Шевченка;

Гевко Ігор Васильович, доцент кафедри технологічної освіти та охорони праці Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Кільдеров Дмитро Едуардович, декан інженерно-педагогічного факультету Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова;

Крамар Валерій Максимович, завідувач кафедри професійної та технологічної освіти і загальної фізики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Оршанський Леонід Володимирович, завідувач кафедри методики трудового і професійного навчання та декоративно-ужиткового мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка;

Слюсаренко Ніна Віталіївна, професор кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту Херсонського державного університету;

Стещенко Володимир Васильович, завідувач кафедри педагогіки і методики технологічної та професійної освіти Донбаського державного педагогічного університету;

Титаренко Валентина Петрівна, професор, декан факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

014.11 Середня освіта (Фізична культура):

Артюшенко Олександр Федорович, завідувач кафедри спортивних дисциплін Навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту і здоров'я Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького;

Блещунова Катерина Миколаївна, доцент кафедри фізичного виховання Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

Іванова Любов Іванівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри фізичної реабілітації Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова;

Козіна Жаннета Леонідівна, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, завідувач кафедри олімпійського і професійного спорту та спортивних ігор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Круцевич Тетяна Юріївна, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України;

Маляренко Ірина Валентинівна, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання Херсонського державного університету;

Наконечний Ігор Юрійович, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Пангелова Наталія Євгенівна, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання

і спорту Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди;

Ребрина Анатолій Арсенович, доцент кафедри здоров'я людини Хмельницького національного університету.

014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво):

Мужикова Ірина Мирославівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка;

Смірнова Оксана Олексіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання ДВНЗ «Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди»;

Удріс Ірина Миколаївна – кандидат мистецтвознавства, професор кафедри образотворчого мистецтва Криворізького державного педагогічного університету.

014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво):

Смирнова Тетяна Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової підготовки вчителя Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

Лабунець Віктор Миколайович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії, історії музики і гри на музичних інструментах Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;

Омельченко Анетта Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання Бердянського державного педагогічного університету.

014.15 Середня освіта (Природознавство):

Ільченко Віра Романівна, завідувач лабораторії інтеграції змісту освіти Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук (НАПН) України, академік НАПН України;

Мащенко Ольга Миколаївна, доцент кафедри географії та методики її навчання Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

014.16 Середня освіта (Хореографія):

Ніколаї Галина Юріївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри мистецької педагогіки та хореографії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

Реброва Олена Євгенівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри музичного мистецтва і хореографії ДЗ

«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»;

Заболотна Оксана Адольфівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Смирнова Тетяна Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової підготовки вчителя Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

Андрощук Людмила Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

– наказ Міністерства освіти і науки України від 25.04.2019 р. №582:

014-1 Середня освіта (мови і літератури, історія, фізична культура, образотворче мистецтво, музичне мистецтво):

Бучківська Галина Вікендіївна, декан гуманітарного факультету, професор кафедри образотворчого, декоративного-прикладного мистецтва та технологій Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії;

Кричун Людмила Петрівна, декан факультету філології та журналістики, доцент кафедри української мови Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка;

Яценюк Галина Миколаївна, доцент кафедри історії України Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Возна Зоя Олександрівна, доцент кафедри всесвітньої історії та методик навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Клименко Жанна Валентинівна, професор кафедри методики викладання світової літератури Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова;

Кравцова Наталія Євгенівна, доцент кафедри вокально-хорової підготовки, теорії та методики музичної освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського;

Любарець Наталія Олексіївна, доцент кафедри зарубіжної літератури Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Мединська Наталія Миколаївна, професор кафедри української мови та літератури Приватного вищого навчального закладу “Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем’янчука”;

Мельничук Галина Миколаївна, завідувач кафедри німецької мови і літератури з методикою викладання Криворізького державного педагогічного університету;

Павлова Юлія Олександрівна, професор кафедри теорії та методики фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського;

Пангелова Наталія Євгенівна, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту ДВНЗ «Переяслав-Хмельницького педагогічного університету імені Григорія Сковороди»;

Пічкур Микола Олександрович, професор кафедри образотворчого мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Резніченко Микола Іванович, доцент кафедри образотворчого мистецтва Архітектурно-художнього інституту Одеської державної академії будівництва та архітектури;

Сегеда Наталя Анатоліївна, завідувач кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;

Тучина Наталія Василівна, професор кафедри англійської філології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

Фареній Ігор Анатолійович, професор кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького;

014-2 Середня освіта (біологія та здоров'я людини, хімія, географія):

Блажко Олег Анатолійович, завідувач кафедри хімії та методики навчання хімії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського;

Любінська Людмила Григорівна, завідувач кафедри біології та методики її викладання Кам'янець-Подільського національного університету;

Прасул Юлія Іванівна, доцент кафедри фізичної географії та картографії Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;

Браславська Оксана Володимирівна, завідувач кафедри географії та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Гончаренко Віталій Іванович, завідувач кафедри ботаніки Львівського національного університету імені Івана Франка;

Кусяк Наталія Володимирівна, доцент кафедри хімії Житомирського державного університету імені Івана Франка;

Максимов Олександр Сергійович, завідувач кафедри неорганічної хімії та хімічної освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;

Сидоренко Ольга Володимирівна, доцент кафедри хімії Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

Страшко Станіслав Васильович, завідувач кафедри медико-біологічних і валеологічних основ охорони життя та здоров'я Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова;

014-3 Середня освіта (математика, фізика, інформатика, трудове навчання та технології):

Бурдун Віктор Васильович, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри технологій виробництва і професійної освіти Державного закладу “Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”;

Кільдеров Дмитро Едуардович, доктор педагогічних наук, професор, декан інженерно-педагогічного факультету Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова;

Ковтонюк Мар'яна Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики та інформатики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського;

Колос Катерина Ростиславівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри комп'ютерних наук Житомирського державного технологічного університету;

Крамар Валерій Максимович, доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри професійної та технологічної освіти і загальної фізики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Ліщинський Ігор Мирославович, кандидат фізико-математичних наук, доцент, завідувач кафедри фізики і методики викладання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Лов'янова Ірина Василівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри математики та методики її навчання Криворізького державного педагогічного університету;

Мізюк Вікторія Анатоліївна, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри математики, інформатики та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету;

Олефіренко Надія Василівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інформатики Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

Пасічник Тимофій Васильович, кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент кафедри програмування Львівського національного університету імені Івана Франка;

Пасько Ольга Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, старший викладач кафедри електроніки, загальної та прикладної фізики Сумського державного університету;

Сікора Ярослава Богданівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій Житомирського державного університету імені Івана Франка.

II. Фахівці, додатково залучені до розробки стандартів:

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданнях: робочої групи підкомісій 014-1 – 014-16 зі спеціальності 014 – Середня освіта (за предметними спеціальностями) науково-методичної комісії № 1 із загальної та професійної освіти 13.04.2016 (протокол №1); 16.05.2017 р. (протокол № 3); 30.11.2017 р. (протокол №5); 26.06.2018 р. (протокол №7); та робочої групи підкомісій 014-1 – 014-3 зі спеціальності 014 – Середня освіта (за предметними спеціальностями) Науково-методичної комісії № 1 із загальної та професійної освіти та спорту 3 червня 2019 (протокол №1); 9 жовтня 2019 (протокол №2); 27.04.2020 р (протокол №1); 25.05.2020 (протокол №2); 21.08.2020 (протокол №3); 5.10.2020 (протокол №4);.....

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України _____ р., протокол № ____.

Фахову експертизу проводили:

- 1.
- 2.
- 3.

Методичну експертизу проводили:

- 1.
- 2.
- 3.

Стандарт розглянуто Федерацією роботодавців України.

Стандарт розглянуто після надходження усіх зауважень та пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) Науково-методичної комісії № 1 із загальної та професійної освіти та спорту (протокол №__ від _____).

Стандарт погоджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (протокол від _____ № ____).

III Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Форми навчання	Інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна
Освітня кваліфікація	Бакалавр освіти за спеціальністю “Середня освіта (предметна спеціальність)”, за необхідності - додаткова спеціальність (предметна спеціальність), спеціалізація.
Професійна(і) кваліфікація(ї)	Вчитель (назва предмету) ¹ , викладач закладу фахової передвищої освіти, професійна кваліфікація за додатковою спеціальністю (предметною спеціальністю) та/або спеціалізацією(ями)
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр освіти. Середня освіта (предметна спеціальність), за необхідності - додаткова спеціальність (предметна спеціальність), спеціалізація, освітня програма, професійна кваліфікація. Вчитель (назва предмету) ¹ , викладач закладу фахової передвищої освіти, професійна кваліфікація за додатковою спеціальністю (предметною спеціальністю) та/або спеціалізацією(ями)
Додаткові вимоги до правил прийому	
Опис предметної області	Об’єкт вивчення: освітній процес у закладах середньої освіти (за предметною спеціальністю). Цілі навчання: формування інтегральних, загальних і фахових компетентностей вчителя закладу середньої освіти, необхідних для розв’язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності. Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, наукові концепції та принципи фундаментальних і прикладних наук галузі, достатні для формування предметних компетентностей за відповідними спеціальностями, теоретичні основи наук

¹ Крім предметної спеціалізації 014.15 Середня освіта (Природничі науки), за якою на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти присвоюється професійна кваліфікація «вчитель природничих наук, фізики, хімії, біології, викладач фахової передвищої освіти інтегрованих навчальних курсів природничої галузі»

	<p>про освіту, загальної і вікової психології, методики навчання (за спеціальностями) у закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, методи відповідних наук, освітні технології та методики формування компетентностей за відповідними спеціальностями в закладах загальної середньої освіти, моніторинг педагогічної діяльності, інформаційно-комунікаційні технології.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання для освітнього процесу; спеціалізоване лабораторне та технологічне обладнання і програмне забезпечення; бібліотечні ресурси та технології; бази для проведення навчальних і виробничих практик (за договорами про співпрацю).</p>
Академічні права випускників	Можливість продовження навчання на другому рівні вищої освіти
Працевлаштування випускників	заклади загальної та спеціалізованої, професійної (професійно-технічної), позашкільної, фахової передвищої освіти, міжшкільні ресурсні центри (міжшкільні навчально-виробничі комбінати), установи та організації у сфері освіти.

IV Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та їх результатів навчання

Для здобуття освітнього рівня «бакалавр» можуть вступати особи, що здобули повну загальну середню освіту або освітній рівень «молодший бакалавр», що засвідчено свідоцтвом про повну загальну середню освіту або дипломом молодшого бакалавра.

Для підтвердження своїх результатів навчання особи, що вступають на навчання за освітніми програмами певної спеціальності з підготовки бакалаврів, подають сертифікати Зовнішнього незалежного оцінювання з певних предметів.

V Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

- на основі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС. Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, визначених даним Стандартом. Мінімальний обсяг навчальних і виробничих практик – не менше 5% обсягу освітньої програми;
- якщо освітня програма передбачає поєднання предметних спеціальностей, то кількість кредитів ЄКТС на додаткову спеціальність має бути достатньою для формування компетентностей відповідних предметних спеціальностей;
- заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані за попередньою освітньою програмою підготовки молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) зі спеціальностей галузі знань 01 Освіта/Педагогіка та спеціальностей, що відповідають освітній програмі;
- заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти в обсязі не більше ніж 60 кредитів ЄКТС.

VI Перелік обов’язкових компетентностей випускника

Інтегральна компетентність

Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.
- ЗК2.** Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.
- ЗК4.** Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.
- ЗК5.** Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).
- ЗК6.** Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

Фахові компетентності, спільні для всіх предметних спеціальностей (ФК)

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

ФК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

ФК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

Компетентності предметних спеціальностей (ПК)

014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

ПК 1. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури в практиці навчання української мови і літератури в закладах загальної середньої освіти.

ПК 2. Здатність адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової та міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.

ПК 3. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й створення зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення здобувачів освіти у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ПК 4. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві.

ПК 5. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання та діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури, ураховуючи передовий український й міжнародний досвід.

ПК 6 Здатність володіти законами аналізу лінгвістичних одиниць, розуміти ієрархічний взаємозв'язок між ними.

ПК 7. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої освіти.

014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови))

ПК 1. Здатність застосовувати досягнення сучасної методичної і філологічної наук, освітніх концепцій у процесі навчання іноземної мови і зарубіжної літератури в закладі середньої освіти.

ПК 2. Здатність проєктувати педагогічну діяльність, володіти професійно-методичною компетентністю для планування і проведення занять з іноземної мови та зарубіжної літератури.

ПК 3. Здатність використовувати ефективні шляхи формування мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетентностей школярів у процесі навчання іноземної мови.

ПК 4. Здатність застосовувати практичні навички моделювання, конструювання освітнього процесу і змісту іншомовної підготовки для проведення навчальних занять та позакласних заходів з іноземної мови та зарубіжної літератури у середніх навчальних закладах, в тому числі за умов дистанційного та змішаного навчання.

ПК 5. Здатність визначати комунікативну, пізнавальну, номінативну, емоційно-експресивну та інші функції мови, характеризувати мовні та мовленнєві одиниці у порівнянні з одиницями рідної мови.

ПК 6. Здатність виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики і культурної епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.

ПК 7. Здатність дотримуватися сучасних норм іноземної мови в усній та писемній професійній та міжособистісній комунікації з урахуванням комунікативної ситуації та комунікативного завдання відповідно до етичних і моральних норм поведінки, прийнятих в іншомовному середовищі.

014.03 Середня освіта (Історія)

ПК 1. Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.

ПК 2. Знання сучасних досліджень в галузі історії.

ПК 3. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.

ПК 4. Здатність інтегрувати набуті знання соціальних та гуманітарних наук в самостійну систему, виявляти цілісність знань та умінь.

ПК 5. Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот.

ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.

ПК 7. Знання наукових основ методики навчання історії, організації процесу пізнання та виховання учнів різних вікових категорій.

ПК 8. Знання змісту та завдань організації допрофільної підготовки учнів.

ПК 9. Знання нових підходів до шкільної історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції.

ПК 10. Здатність до педагогічної рефлексії та дисемінації педагогічного досвіду.

014.04 Середня освіта (Математика)

ПК1. Здатність формулювати проблеми математично та в символній формі з метою спрощення їхнього аналізу й розв'язання.

ПК2. Здатність подавати математичні міркування та висновки з них у формі, придатній для цільової аудиторії, а також аналізувати та обговорювати математичні міркування інших осіб, залучених до розв'язання тієї самої задачі.

ПК3. Здатність здійснювати міркування та виокремлювати ланцюжки міркувань у математичних доведеннях на базі аксіоматичного підходу, а також розташовувати їх у логічну послідовність, у тому числі відрізняти основні ідеї від деталей і технічних викладок; здатність конструювати формальні доведення з аксіом та постулатів і відрізняти правдоподібні аргументи від формально бездоганих.

ПК4. Здатність до кількісного мислення, розробки і дослідження математичних моделей явищ, процесів та систем, використання обчислювальних інструментів для чисельних і символних розрахунків; здатність застосовувати спеціалізовані мови програмування та пакети прикладних програм.

ПК5. Здатність до аналізу математичних структур, у тому числі до оцінювання обґрунтованості й ефективності використовуваних математичних підходів.

ПК6. Здатність розв'язувати задачі шкільного курсу математики базової середньої школи різного рівня складності і пояснювати їх розв'язання учням.

ПК 7. Здатність діяти за заданими базовими математичними алгоритмами, здійснювати їх вибір і застосування; набувати поглиблені когнітивні та практичні уміння і навички необхідні для конструювання алгоритмів, описання способів розв'язання математичних задач у вигляді алгоритмічного припису.

ПК8. Здатність до застосування ефективних педагогічних методик й освітніх технологій для забезпечення та оцінки якості навчання математики у закладах середньої освіти, до формування в учнів ключових і предметних компетентностей з математики.

014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини.)

ПК 1. Здатність використовувати біологічні поняття, закони, концепції, вчення і теорії біології науки для пояснення та розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і організмів

ПК.2. Здатність розуміти і пояснювати будову, функції, життєдіяльність, розмноження, класифікацію, походження, екологію, поширення, використання, охорону живих організмів і систем усіх рівнів організації.

ПК 3. Здатність розкривати сутність біологічних явищ, процесів і технологій, розв'язувати біологічні задачі.

ПК 4. Здатність організовувати і здійснювати дослідницьку діяльність в лабораторних і польових умовах, інтерпретувати її результати; користуватися обладнанням, препаратами, виготовляти біологічні препарати та формувати колекції і гербарії.

ПК 5. Здатність формувати знання для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини.

ПК 6. Здатність здійснювати позакласну та позашкільну роботу з біологічних проблем і досліджень, формування, збереження екологічно здорового середовища і зміцнення здоров'я.

014.06 Середня освіта (Хімія)

ПК 1. Здатність користуватися символікою і сучасною термінологією хімічних наук.

ПК 2. Здатність розкривати загальну структуру хімічних наук на підставі взаємозв'язку основних учень про будову речовини, про періодичну зміну властивостей хімічних елементів та їх сполук, про спрямованість (хімічна термодинаміка), швидкість (хімічна кінетика) хімічних процесів та їхні механізми.

ПК 3. Здатність характеризувати досягнення хімічної технології та сучасний стан хімічної промисловості, їхню роль у суспільстві.

ПК 4. Здатність застосовувати основні методи дослідження для встановлення складу, будови й властивостей речовин, інтерпретувати результати досліджень.

ПК 5. Здатність чітко й логічно відтворювати основні теорії та закони хімії, оцінювати нові відомості й інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство» в базовій середній школі.

ПК 6. Здатність здійснювати добір методів і засобів навчання хімії, спрямованих на розвиток здібностей учнів на основі психолого-педагогічної характеристики класу.

ПК 7. Здатність безпечного поводження з хімічними речовинами з урахуванням їхніх хімічних властивостей.

ПК 8. Здатність розв'язувати розрахункові та експериментальні задачі шкільного курсу хімії базової середньої школи різного рівня складності і пояснювати їх розв'язання учням.

014.07 Середня освіта (Географія)

ПК1. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.

ПК2. Здатність доцільно і критично використовувати географічні поняття, концепції, парадигми, теорії, ідеї, принципи для пояснення письмовими, усними та візуальними засобами географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, державному, локальному).

ПК3. Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі (світу), материків і океанів, України.

ПК4. Здатність розуміти та пояснювати особливості природних компонентів і об'єктів у сферах географічної оболонки, взаємозв'язки в ландшафтах.

ПК5. Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей.

ПК6. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати й пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України та регіону.

ПК 7. Здатність чітко й логічно відтворювати основні теорії та закони, оцінювати нові відомості й інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство» в школі.

ПК8. Здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній і позашкільній роботі з учнівською молоддю.

014.08 Середня освіта (Фізика)

ПК1. Здатність використовувати комплекс наукових знань з фізики та астрономії у поєднанні із необхідним математичним апаратом для пояснення явищ природи, розуміння сучасної природничо-наукової картини світу.

ПК2. Здатність організовувати та здійснювати дослідницьку діяльність та формулювати доказові висновки на основі отриманої інформації.

ПК3. Здатність виокремлювати істотні ознаки основних одиниць навчального змісту курсу фізики: фізичного явища, величини, закону, фізичної теорії, фундаментального фізичного експерименту, фізичного приладу, технічного пристрою та моделі; обґрунтовано обирати та застосовувати методи й засоби навчання, відповідний дидактичний матеріал для їх пояснення.

ПК4. Здатність здійснювати усі види фізичного експерименту, у тому числі і навчального, відповідно до методики і техніки проведення.

ПК5. Здатність розв'язувати задачі з фізики й астрономії та навчати учнів їх розв'язуванню.

014.09 Середня освіта (Інформатика)

ПК1. Здатність використовувати знання наукових фактів, концепцій, теорій, принципів і методів сучасної інформатики у практиці навчання інформатики.

ПК2. Володіння методами інформаційного моделювання; здатність реалізовувати інформаційну модель засобами інформаційно-комунікаційних технологій; проводити комп'ютерний експеримент, інтерпретувати, аналізувати та узагальнювати його результати.

ПК3. Здатність до використання сучасних методів розробки та дослідження алгоритмів розв'язування задач у моделюванні об'єктів і процесів та реалізації цих алгоритмів сучасними мовами програмування.

ПК4. Здатність використовувати програмні засоби загального та спеціального призначення для розв'язання прикладних задач з інформатики.

ПК5. Володіння технологіями налагодження, обслуговування та експлуатації комп'ютерної мережі; здатність реалізовувати комплекс заходів, спрямованих на забезпечення захищеності інформації, здатність формувати вміння безпечної роботи школярів у комп'ютерній мережі.

ПК6. Здатність розв'язувати задачі шкільного курсу інформатики різного рівня складності, аналізувати та оцінювати ефективність розв'язку та формувати відповідні вміння в учнів.

ПК7. Здатність добирати та використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі та в позакласній роботі, аналізувати й оцінювати доцільність й ефективність їх застосування.

ПК8. Здатність до цифрового подання та обробки текстової, числової, графічної, звукової та відеоінформації.

ПК9. Здатність до створення концептуальної, логічної та фізичної моделей проектування систем керування базами даних.

014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)

ПК1. Здатність до розуміння суті фізичних явищ і закономірностей перебігу процесів, що визначають властивості матеріалів і технічних систем, усвідомлення їх ролі у технологіях вироблення конструкційних матеріалів, їх обробки та конструювання.

ПК2. Здатність застосовувати знання з природничих наук, основ техніки, технологій, економіки, екології, маркетингу, дизайну, креслення для організації трудового навчання та формування умінь і навичок з проєктної, конструкторської і виробничої діяльності учнів.

ПК3. Здатність до засвоєння традиційних та інноваційних технологій і методів предметно-перетворювальної діяльності; загальних (методологічних, економічних, ергономічних, екологічних тощо) питань розвитку техніки та виробництва, будови й принципів дії технічних систем.

ПК4. Здатність до засвоєння технологій обробки матеріалів, способів вибору конструкційних матеріалів та складання технологічної послідовності виготовлення виробів.

ПК5. Здатність до організації та керування процесами творчої предметно-перетворювальної діяльності учнів у закладах базової середньої та позашкільної освіти, її об'єктивного оцінювання на основі визначених критеріїв, аналізу матеріалів портфоліо та презентації результатів.

ПК6. Здатність до аналізу традицій та сучасних тенденцій декоративно-ужиткового мистецтва, ідентифікації та порівняння ознак різних його видів за етнографічними регіонами України, навчання технікам декоративно-ужиткового мистецтва.

ПК7. Здатність організовувати контроль за дотриманням технологічної дисципліни та правил безпечної експлуатації інструментів і технологічного обладнання, вимог з охорони праці та техніки безпеки на робочому місці, протипожежної безпеки і захисту довкілля.

014.11 Середня освіта (Фізична культура)

ПК1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичного виховання, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури.

ПК2. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з фізичного виховання.

ПК3. Здатність використовувати педагогічні, медико-біологічні, інформаційні технології для формування грамотності у фізичній культурі, здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, фізичних (рухових) якостей різних вікових груп і самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ПК4. Здатність аналізувати, систематизовувати та оцінювати педагогічний досвід, розробляти методики та технології для розвитку рухових умінь і навичок та фізичних (рухових) якостей на основі розуміння і застосування положень фізіології, морфології, біохімії, біомеханіки, здійснювати профілактику травматизму.

ПК5. Здатність вести документацію, що забезпечує процес навчання з фізичної культури в закладах середньої освіти.

ПК6. Здатність оволодівати базовими і новими видами фізкультурної діяльності, здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, зокрема за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного та особистісного розвитку.

ПК7. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми дошкільного, шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, проводити позакласну спортивно-масову, організаційну та навчально-методичну роботу у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, закладах фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації.

ПК8. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, комунікативність.

014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)

- ПК1.** Здатність глибоко розуміти класичні та новітні мистецтвознавчі поняття і на їх основі розробляти концептуальні засади образотворення.
- ПК2.** Здатність застосовувати знання термінології традиційних та цифрових видів образотворчого мистецтва в освітній, науковій і художньо-творчій діяльності.
- ПК3.** Здатність до оволодіння методологією образотворчої діяльності й засвоєння основ художньої майстерності.
- ПК4.** Здатність характеризувати історичні віхи еволюції образотворчого мистецтва й адекватно оцінювати наявні артефакти за об'єктивними критеріями їх художності.
- ПК5.** Здатність добирати ефективні для художньо-творчого розвитку учнів форми, методи, засоби і технології студіювання образотворчого мистецтва.
- ПК6.** Здатність до організації, управління і моніторингу якості художньо-творчих та мистецько-освітніх проєктів.
- ПК7.** Здатність застосовувати сучасні дослідницькі методи в образотворчій та художньо-педагогічній діяльності.
- ПК8.** Здатність до глибокого засвоєння аксіології образотворчого мистецтва й аналізу його національних рис у контексті традиціоналізму і новаторства.
- ПК9.** Здатність створювати безпечні умови діяльності суб'єктів художньо-педагогічного процесу в мистецько-освітньому середовищі.
- ПК10.** Здатність до організації, проведення й оцінки результативності навчально-творчих практик, виховних заходів та виставок творів образотворчого мистецтва.

014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

- ПК 1.** Здатність до інтеграції знань з педагогіки, психології, музичного мистецтва, синтезу мистецтв, інших навчальних предметів та їх застосування в освітньому процесі;
- ПК 2.** Здатність вільно використовувати музично-педагогічний та художній тезаурус на основі системного знання історико-теоретичних основ з педагогіки, психології, педагогіки мистецтва, інформаційних технологій, сучасного мистецтвознавства, технології виховної, організаційної, художньо-творчої роботи в закладах загальної середньої, позашкільної та спеціалізованої освіти.
- ПК 3.** Здатність до використання національних та світових освітніх парадигм творчого розвитку особистості засобами мистецтва, культуровідповідних концепцій, принципів, технологій, методів, форм проведення уроків музичного мистецтва та інтегрованого курсу “Мистецтво”, керівництва музично-естетичним розвитком та дозволяям школярів на засадах діалогової взаємодії; володіння сучасними діагностичними методиками оцінювання динаміки навчальної успішності учня та програмним інструментарієм дистанційної музичної освіти.

ПК 4. Здатність до творчого проєктування, змістовного наповнення та оформлення позакласних та позашкільних музично-виховних та мистецьких заходів (лекції-концерти, концерти, музично-літературні вітальні, мистецькі конкурси, музичні квести, інші форми учнівської музичної та мистецької творчості);

ПК 5. Здатність транслиувати емоційно-ціннісне ставлення до національного і світового музичного та інших видів мистецтва через художньо-педагогічну та музично-виконавську інтерпретацію творів мистецтва;

ПК 6. Здатність демонструвати у процесі колективного та індивідуального музикування музично-виконавські навички поєднання вокально-хорових, диригентських, інструментальних, інтерпретаційних, артистичних умінь, виконавської надійності.

ПК 7. Здатність бути творчою та креативною особистістю, прагнути до постійного та систематичного вдосконалення власної професійної музично-педагогічної та виконавської майстерності, наполегливо досягати поставленої мети та якісно виконувати роботу у сфері педагогіки мистецтва.

ПК 8. Здатність впроваджувати здоров'язбережувальні технології розвитку особистості засобами мистецтва та працювати з учнями з особливими освітніми потребами.

VII Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання (РН), спільні для всіх предметних спеціальностей

РН1. *Відтворює* основні концепції та принципи педагогіки і психології; *враховує* в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

РН2. *Демонструє* вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

РН3. *Називає і аналізує* методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; *класифікує* форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

РН4. *Здійснює* добір і *застосовує* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично *оцінює* результати їх навчання та ефективність уроку.

РН5. *Вибирає* відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; *аналізує* динаміку особистісного розвитку учнів, *визначає* ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН6. *Називає і пояснює* принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства

щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

РН7. *Демонструє* знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), *оперує* базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН8. *Генерує* обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.

РН9. *Застосовує* сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

РН10. *Демонструє* володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

РН11. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

РН12. *Аналізує* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснює* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

РН13. *Демонструє* знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, *обґрунтовує* необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

Програмні результати навчання для предметних спеціальностей (ПРН)

014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

ПРН 1. *Знає* сучасні філологічні засади навчання української мови та літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні.

ПРН 2. *Пояснює* особливості розвитку української мови та літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; *порівнює* мовні й літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРН 3. *Володіє* комунікативною компетентністю з української мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти).

ПРН 4. *Володіє* навичками аудіювання й створення текстів різних стилів і жанрів та застосовує ці вміння в процесі формування мовленнєвої компетентності здобувачів освіти.

ПРН 5. *Застосовує* різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 6. *Використовує* гуманістичний потенціал української мови та літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРН 7. *Володіє* особистісно орієнтованим, діяльнісним, компетентнісним та іншими сучасними підходами до викладання української мови та літератури, застосовує український та міжнародний досвід навчання здобувачів освіти.

ПРН 8. *Володіє* методами й методиками діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури; *уміє* здійснювати педагогічний супровід.

ПРН 9. *Використовує* закони аналізу лінгвістичних одиниць для моделювання подібних у стандартних і нестандартних мовленнєвих ситуаціях, *застосовує* різні види аналізу мовних одиниць, визначає їх місце в тексті й мовленні, *розуміє* взаємозв'язок та ієрархію таких одиниць.

ПРН 10. *Має* критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань, знає мовно-літературний контекст та реалізує його в освітньому процесі.

014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови))

ПРН 1. *Застосовує* на практиці знання про лінгвістичні, психологічні, дидактичні основи навчання іноземної мови і зарубіжної літератури та шляхи формування компетентностей учнів.

ПРН 2. *Вміє* складати конспекти уроків різних типів, у тому числі для проведення у дистанційному режимі.

ПРН 3. *Обирає* педагогічні технології, методи і прийоми навчання, а також методи тестування відповідно до цілей і завдань навчання і контролю з урахуванням конкретного педагогічного контексту.

ПРН 4. *Оцінює* ефективність навчальних матеріалів та вміє адаптувати їх до конкретного освітнянського контексту.

ПРН 5. *Уміє* здійснювати міжкультурну комунікацію і долати міжкультурні бар'єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються, а також знання світоглядних засад, ментальних особливостей та онтологічних характеристик української культури.

ПРН 6. *Характеризує* тенденції, етапи і особливості літературного процесу країн у різні епохи, визначає світоглядно-естетичну специфіку літературних

течій і напрямів; *аналізує* твір за його ознаками і в контексті епохи, *називає* жанрові особливості твору, оперуючи термінологією.

ПРН 7. *Демонструє* володіння іншомовною комунікативною компетентністю відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти в усіх видах усного і писемного спілкування.

ПРН 8. *Доводить* конкретними прикладами зв'язок між розділами мовознавства і одиницями різних рівнів системи мови, *пояснює* мовний і мовленнєвий матеріал, *вміє* сам і *навчає* учнів користуватися словниками різних типів.

ПРН 9. *Аналізує, коментує, реферує і перекладає* тексти різних стилів і тематики, *демонструючи* лексичну, граматичну і стилістичну компетентності.

ПРН 10. *Уміє* критично опрацьовувати джерела і здійснювати самостійний науковий пошук, у тому числі і з використанням емпіричних методів.

ПРН 11. *Демонструє* здатність критично оцінювати вітчизняний і закордонний навчальний досвід, власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність і вибудовувати стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

014.03 Середня освіта (Історія)

ПРН 1. *Демонструє* знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін, *пояснює* і *характеризує* історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.

ПРН 2. *Знає* і *аналізує* сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та *імплементує* знання у навчальну і практичну діяльність.

ПРН 3. *Орієнтується* в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно *оперує* спеціальною термінологією.

ПРН 4. *Демонструє* інтегроване мислення, *пояснює* цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.

ПРН 5. *Використовує* краєзнавчу складову курсу історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; *розуміє* й *популяризує* історико-культурну спадщину України та світу.

ПРН 6. *Працює* з джерелами інформації, *інтегрує* їх у зміст навчання історії, *представляє* та *обговорює* відображені в них факти, явища, події, *визначає* власну позицію щодо суперечливих питань.

ПРН 7. *Знає* зміст шкільних курсів історії, *проєктує* і *здійснює* навчальний процес, *обирає* оптимальні компетентісно орієнтовані методики навчання історії, *уміє* оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.

ПРН 8. *Володіє* здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти засобами змісту предметних галузей та курсів за вибором.

ПРН 9. *Цінує* різноманіття та мультикультурність; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, *керується* в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва

ПРН 10. *Усвідомлює* цілі, мотиви власної педагогічної діяльності, *стійко прагне* до набуття та вдосконалення професійних компетентностей.

014.04 Середня освіта (Математика)

ПРН1. *Пояснює* основні етапи історичного розвитку математичних знань і парадигм, *описує* сучасні тенденції в математиці.

ПРН2. *Демонструє* знання фундаментальної математики на рівні теоретичних основ і *застосовує* методи алгебри, математичного аналізу, аналітичної та диференціальної геометрії, топології, функціонального аналізу й теорії диференціальних рівнянь, теорії ймовірностей і математичної статистики, теорії функцій комплексної змінної для досягнення інших результатів освітньої програми.

ПРН3. *Називає* принципи *modus ponens* (правило виведення логічних висловлювань) та *modus tollens* (доведення від супротивного) і *використовує* умови, формулювання, висновки, доведення та наслідки математичних тверджень.

ПРН4. *Демонструє навички* розв'язувати конкретні математичні задачі, які сформульовано у формалізованому вигляді; *виконує* базові перетворення для специфічних ситуацій, *застосовує* навички управління інформацією і комп'ютерних засобів статистичного аналізу даних.

ПРН5. *Використовує* спеціалізовані програмні засоби комп'ютерної та прикладної математики і інтернет-ресурси.

ПРН6. *Називає і описує* суть методів математичного моделювання природничих та/або соціальних процесів.

ПРН7. *Демонструє навички* розв'язувати типові задачі математичного аналізу, алгебри, диференціальних та інтегральних рівнянь, оптимізації за допомогою чисельних методів..

ПРН8. *Називає, класифікує і аналізує* задачі шкільного курсу математики різних рівнів складності, *демонструє* здатність їх розв'язувати.

ПРН9. *Знаходить* потрібну науково-технічну інформацію у спеціальній науковій і методичній літературі, базах даних та інших джерелах інформації, зокрема іноземною мовою.

ПРН10. *Вибирає* математичні методи розв'язування задач, *враховує* умови виконання математичних тверджень, *коректно проектує* умови та твердження на нові класи об'єктів, *аналізує і упорядковує* відповідності між поставленою задачею й відомими моделями.

ПРН11. *Показує здатність* формувати ціннісний аспект математичного знання, координувати його емоційне сприйняття учнями, розробляти і пропонувати різні форми та види виховання позитивного ставлення до математики та мотивації учнів до засвоєння її основ та методів.

ПРН12. *Генерує* в учнів розуміння основ математичного моделювання, готовність до застосування моделювання для розв'язування задач, формування математичних компетентностей учнів.

014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини.)

ПРН 1. *Знає і використовує* біологічну термінологію і номенклатуру, *розуміє* основні концепції, теорії, закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.

ПРН 2. *Знає і пояснює* будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів, сучасну систему живих організмів, роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання, охорону, відтворення.

ПРН 3. *Знає і описує* будову й функції організму людини, основи здорового способу життя, розвитку і збереження фізичного, психічного, соціального та ментального здоров'я та *мотивує* учнів до збереження здоров'я.

ПРН 4. *Володіє* методами розв'язування біологічних задач.

ПРН 5. *Проводить і організовує* експериментальні польові та лабораторні дослідження та *інтерпретує* їх результати, *демонструє* вміння виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарні зразки та іншу наочність.

ПРН 6. *Добирає та ілюструє* міжпредметні зв'язки курсу біології в загальноосвітніх та інших навчальних закладах системи загальної середньої освіти з метою формування в учнів природничо-наукової та здоров'язбережувальної компетентності.

ПРН 7. *Демонструє* володіння основами наукових досліджень та організацією навчально-дослідницької, позакласної та позашкільної діяльності учнів.

014.06 Середня освіта (Хімія)

ПРН1. *Знає* хімічну термінологію і сучасну номенклатуру.

ПРН2. *Знає та розуміє* основні концепції, теорії та загальну структуру хімічних наук.

ПРН3. *Знає* вчення про періодичну зміну властивостей хімічних елементів та їхніх сполук, про будову речовини та розуміє взаємозв'язок між ними.

ПРН4. *Знає* головні типи хімічних реакцій та їхні основні характеристики, а також провідні термодинамічні та кінетичні закономірності й умови проходження хімічних реакцій.

ПРН5. *Знає* класифікацію, будову, властивості, способи одержання неорганічних і органічних речовин, розуміє генетичні зв'язки між ними.

ПРН6. *Знає* будову та властивості високомолекулярних сполук, зокрема біополімерів.

ПРН7. *Знає* методи хімічного та фізико-хімічного аналізу, синтезу хімічних речовин, зокрема лабораторні та промислові способи одержання важливих хімічних сполук.

ПРН8. *Знає, розуміє і демонструє здатність* реалізовувати сучасні методики навчання хімії для виконання освітньої програми в базовій середній школі.

ПРН9. *Володіє* різними методами розв'язання розрахункових і експериментальних задач з хімії та методикою навчання їх школярів; *здатний* виконувати хімічний експеримент як засіб навчання.

ПРН10. *Добирає* міжпредметні зв'язки курсів хімії в базовій середній школі з метою формування в учнів природничо-наукової компетентності відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство».

ПРН11. *Уміє* застосовувати знання сучасних теоретичних основ хімії для пояснення будови, властивостей і класифікації неорганічних і органічних речовин, періодичної зміни властивостей хімічних елементів та їхніх сполук, утворення хімічного зв'язку, направленості (хімічна термодинаміка) та швидкості (хімічна кінетика) хімічних процесів.

ПРН12. *Уміє* аналізувати склад, будову речовин і характеризувати їхні фізичні та хімічні властивості в єдності якісної та кількісної сторін.

ПРН13. *Уміє* переносити систему наукових хімічних знань у площину навчального предмета хімії, чітко і логічно розкривати основні теорії та закони хімії.

014.07 Середня освіта (Географія)

ПРН 1. *Знає* та *розуміє* основні концепції, парадигми, теорії та загальну структуру географії, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії розвитку географічної науки.

ПРН 2. *Пояснює* просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях.

ПРН 3. *Описує* основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих їхніх компонентів, класифікує зв'язки й залежності між компонентами, знає причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них.

ПРН 4. *Пояснює* зміни, які відбуваються в географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, *формулює* наслідки й детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства.

ПРН 5. *Формує* в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі, застосовувати алгоритми

користування друкованою і цифровою картографічною продукцією при характеристиці окремих географічних об'єктів і територій.

ПРН 6. *Застосовує базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно-географічні та суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати й порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії.*

ПРН 7. *Уміє характеризувати природні регіони, ландшафти й біогеоценози, пояснювати їхні особливості та взаємозв'язки, сформовані географічним положенням й іншими географічними чинниками (зокрема під час навчальних польових практик).*

ПРН 8. *Розуміє глобальні суспільно-географічні процеси, вміє скласти характеристики населення світу, секторів і галузей світового господарства.*

ПРН 9. *Характеризує і оцінює природні умови і ресурси, населення та господарство України, її роль і місце в сучасних суспільно-географічних процесах у світі; знає і розуміє географічні особливості свого адміністративного регіону.*

ПРН 10. *Знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання географії для виконання освітньої програми в базовій середній школі.*

ПРН 11. *Добирає міжпредметні зв'язки курсів географії в базовій середній школі з метою формування в учнів природничо-наукової компетентності відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство»; володіє методикою навчання пропедевтичного курсу «Природознавство».*

ПРН 12. *Дотримується сам під час польових навчальних практик та формує відповідальне ставлення учнів до природи, повагу до культурних цінностей і традицій місцевого населення під час екскурсій, походів і експедицій з учнівською молоддю.*

014.08 Середня освіта (Фізика)

ПРН1. Класифікує і пояснює основні поняття, закони, теорії, загальну структуру, предмет і методи дослідження фізики, астрономії та методики їх навчання, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії їх розвитку.

ПРН2. Аналізує фізичні явища і процеси на основі фізичних законів, теорій, принципів, із застосуванням відповідних математичних методів.

ПРН3. Здійснює експериментальну діяльність з фізики, організовує та проводить фізичний експеримент в освітньому процесі.

ПРН4. Демонструє вміння розв'язувати типові задачі з різних розділів фізики та астрономії, чітко й раціонально пояснює їх розв'язки.

ПРН5. Визначає, оцінює та інтерпретує зміст і особливості різних видів позакласної та позашкільної роботи з фізики та астрономії, застосовує сучасні методи й технології їх організації та проведення.

ПРН6. Демонструє володіння основами наукових досліджень; організовує навчально-дослідницьку діяльність учнів.

014.09 Середня освіта (Інформатика)

ПРН1. *Визначає* структуру предметної галузі інформатики, її місце в системі наук, *пояснює* перспективи розвитку інформатики та інформаційних технологій, їхнє суспільне значення.

ПРН2. *Знає та розуміє* фізичні, логічні та математичні основи інформаційних технологій; *пояснює та застосовує* способи двійкового кодування текстової, числової, графічної, звукової та відеоінформації.

ПРН3. *Використовує* інформаційно-комунікаційні технології для подання, редагування, збереження та перетворення текстової, числової, графічної, звукової та відеоінформації.

ПРН4. *Знає та розуміє* принципи функціонування та основи архітектури комп'ютерних систем та мереж; *обґрунтовує* необхідність та *використовує* апаратне та програмне забезпечення для налагодження та адміністрування локальної мережі.

ПРН5. *Визначає та застосовує* методи розроблення та дослідження алгоритмів розв'язування задач з інформатики, *описує і застосовує* методи оцінювання ефективності алгоритмів.

ПРН6. *Знає та розуміє* етико-правові засади використання інформаційно-комунікаційних технологій; *застосовує* засоби й методи захисту інформації та безпеки в мережі Інтернет.

ПРН7. *Аналізує та здатний розкривати* дидактичний потенціал електронних засобів навчання, *приймає участь* в організації дистанційного навчання з використанням систем його підтримки та електронних (цифрових) освітніх ресурсів.

ПРН8. *Створює* інформаційні моделі, *реалізує* їх засобами інформаційно-комунікаційних технологій, *здійснює* дослідження, інтерпретує, аналізує та узагальнює його результати.

ПРН9. *Уміє* реалізувати алгоритми розв'язання задач мовами програмування, вибирати й застосовувати інформаційно-комунікаційні технології; *розв'язує* задачі шкільного курсу інформатики різного рівня складності.

ПРН10. *Розуміє і реалізує* сучасні методики й освітні технології навчання інформатики для виконання освітньої програми в базовій середній школі, *застосовує* інформаційно-комунікаційні технології на уроках і в позакласній роботі.

014.10 Середня освіта (трудове навчання та технології)

ПРН1. *Називає, класифікує й аналізує* методики трудового навчання і креслення; *оцінює* можливості їх використання для забезпечення технологічної освіти учнів.

ПРН2. *Називає, класифікує й аналізує форми і методи організації проєктно-технологічної діяльності та розвитку творчих здібностей учнів і демонструє здатність до їх практичного впровадження.*

ПРН3. *Відтворює основні положення загальних питань технологій сучасних виробництв, пояснює будову, призначення та принципу дії технічних систем.*

ПРН4. *Застосовує загальнотехнічну термінологію, класифікує види конструкційних матеріалів, описує їхні властивості і пояснює технології їх обробки.*

ПРН5. *Застосовує знання з теоретичних основ інженерної та комп'ютерної графіки, загальних правил оформлення креслень і проєктно-конструкторської документації для навчання конструюванню і моделюванню.*

ПРН6. *Класифікує й аналізує способи обробки сировини та матеріалів; називає і класифікує види відповідних ручних (у тому числі у тому числі й електричних) інструментів, верстатів та іншого технологічного обладнання; пояснює принцип дії та способи використання кожного з них.*

ПРН7. *Класифікує й аналізує традиційні та новітні технології формотворення, створення художнього малюнка, колористики й орнаментики, пластичного мистецтва.*

ПРН8. *Називає і описує суть технологій художньої обробки конструкційних матеріалів і виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва та їх дизайну, демонструє володіння відповідними способами та техніками.*

ПРН9. *Демонструє навички ескізного проектування, виконує креслення деталей і виробів, складає технологічну послідовність їх виготовлення, готує презентацію результатів і створює портфоліо.*

ПРН10. *Пояснює принципи доцільного добору матеріалів, інструменту й устаткування з урахуванням проєктно-технологічної документації, дотримання екологічної безпеки та санітарно-гігієнічних вимог, оцінки якості й економічності виробу.*

ПРН11. *Використовує досягнення науки й техніки для висвітлення сучасних технологій предметно-перетворювальної діяльності, впливу її результатів на навколишнє середовище та побут людини.*

ПРН12. *Застосовує норми з охорони праці, протипожежної безпеки та захисту довкілля у процесах предметно-перетворювальної діяльності, демонструє вміння безпечної експлуатації інструментів і технологічного обладнання.*

014.11 Середня освіта (Фізична культура)

ПРН1. *Знає та вміє застосовувати на практиці основні положення фізіології, біомеханіки, морфології, психології, біохімії для розвитку фізичних (рухових) якостей, формування рухових умінь і навичок осіб, які належать до різних вікових груп, володіє засобами інтегрального гармонійного (розумового, духовного і фізичного) розвитку людини.*

ПРН2. *Знає як застосовувати на практиці основні вчення в галузі фізичної культури. Володіє актуальними технологіями формування грамотності у*

фізичній культурі, інтегрального гармонійного розвитку людини, технологіями контролю і корекції функціонального та психофізіологічного стану, засобами і методами управління станом людини.

ПРН3. *Знає* закони і принципи розучування рухових умінь і навичок, володіє теорією і методикою розвитку рухових умінь і навичок в базових видах рухової активності. *Знає* правила профілактики травматизму та надання першої медичної допомоги; *володіє* основними методами захисту персоналу та населення від можливих наслідків аварій, катастроф, стихійних лих.

ПРН4. *Знає* вимоги до оформлення документації та основні закономірності побудови документів для здійснення навчального процесу в галузі фізичного виховання та спорту.

ПРН5. *Знає* закономірності розвитку фізичних (рухових) якостей в різних видах рухової активності; біологічні, соціальні, психологічні та інші чинники збереження здоров'я, біологічні, соціальні, психологічні, духовні фактори, що обумовлюють значущість професії фахівця з фізичного виховання та спорту.

ПРН6. *Знає* основні положення методичної та організаційної роботи для проведення навчальної роботи в галузі фізичної культури в дошкільних, загальноосвітніх установах, закладах середньої та професійної освіти, позакласної спортивно-масової, організаційної та навчально-методичної роботи у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, закладах фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації.

ПРН7. *Володіє* педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і *вміє* самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ПРН8. *Володіє* руховими вміннями і навичками в обраному виді спорту на рівні кваліфікованого спортсмена; руховими навичками в базових видах спорту на рівні масових розрядів; *вдосконалює* руховий арсенал шляхом формування рухових умінь і навичок в інших видах спорту.

ПРН9. *Вміє* розробляти перспективні та оперативні плани і програми конкретних занять в сфері дитячо-юнацького спорту та зі спортсменами масових розрядів.

ПРН10. *Вміє* самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми дошкільного, шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, проводити позакласну спортивно-масову, організаційну та навчально-методичну роботу у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, закладах фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації

ПРН11. *Володіє* прийомами формування через засоби масової інформації, інформаційні та рекламні агентства громадської думки про фізичну культуру як частини загальної культури і чинника забезпечення здоров'я.

014.11 Середня освіта (Образотворче мистецтво)

- ПРН 1.** *Знає* теорію та історію образотворчого мистецтва та методики його викладання в закладах загальної середньої освіти.
- ПРН 2.** *Володіє* поняттєво-термінологічним тезаурусом образотворчого мистецтва, психологією художньої творчості та художньою педагогікою.
- ПРН 3.** *Уміє* знаходити й опрацьовувати візуальні і літературні джерела та ефективно використовувати їх в мистецько-освітній, науковій і художньо-творчій діяльності.
- ПРН 4.** *Уміє* аналізувати особливості образного ладу, композиційної побудови та специфіку виражальних і техніко-виконавських засобів творів образотворчого мистецтва.
- ПРН 5.** *Володіє* технологією роботи з традиційними і сучасними матеріалами образотворчого мистецтва та основами художньої майстерності.
- ПРН 6.** *Володіє* навичками художнього проєктування, конструювання, формотворення, моделювання і макетування об'єктів дизайну.
- ПРН 7.** *Уміє* графічно, колористично і пластично декорувати предмети ужиткового мистецтва.
- ПРН 8.** *Володіє* інформаційними технологіями художньо-педагогічної комунікації та образотворення.
- ПРН 9.** *Знає* комп'ютерно-графічні технології та *вміє* виконувати твори образотворчого мистецтва в цифровому форматі.
- ПРН 10.** *Розуміє* вікові особливості художньо-творчого розвитку дітей шкільного віку та специфіку організації різних форм навчання образотворчого мистецтва.
- ПРН 11.** *Уміє* прогнозувати та коригувати індивідуальні траєкторії художньо-творчого розвитку школярів, зокрема з особливими освітніми потребами.
- ПРН 12.** *Володіє* педагогічним малюнком та демонстраційним обладнанням, дидактичним матеріалом унаочнення уроків образотворчого мистецтва.
- ПРН 13.** *Уміє* прищеплювати учням художні цінності традиційних і сучасних напрямів національного образотворчого мистецтва.
- ПРН 14.** *Уміє* створювати безпечні умови в мистецько-освітньому середовищі закладів середньої освіти.

014.13 Середня освіта. Музичне мистецтво

- ПРН 1.** *Розуміє, пояснює і транслює* духовні, національні, етико-естетичні, мистецькі цінності в навчально-виховну діяльність вчителя музичного мистецтва.
- ПРН 2.** *Пояснює та оперує* базовими категоріями вітчизняної та світової музичної педагогіки, сучасної педагогіки мистецтва, музикології, мистецтвознавства, технологій музично-педагогічної та мистецько-інформаційної діяльності.

ПРН 3. *Володіє і використовує* тезаурус музичного мистецтва та мистецтва, аналізує та систематизує зміст програмно-методичного інструментарію музично-педагогічної та мистецької діяльності.

ПРН 4. *Знає і застосовує* форми, методи, художньо-педагогічні засоби, освітні технології розвитку творчої особистості засобами мистецтва із урахуванням індивідуальних і вікових особливостей учнів та різноманітних освітніх умов.

ПРН 5. *Здійснює добір і застосовує* сучасні діагностичні методики оцінювання динаміки навчальної успішності учня в галузі музичного мистецтва.

ПРН 6. *Демонструє* навички поєднання музично-виконавських (вокально-хорових, диригентських, інструментальних) та артистичних умінь, виконавської надійності у процесі колективного та індивідуального музикування.

ПРН 7. *Демонструє* вміння синтезувати у професійно-педагогічній та музично-виконавській діяльності педагогічний артистизм, спів, керівництво творчими колективами, вербальну інтерпретацію творів мистецтва, гру на музичних інструментах.

ПРН 8. *Здійснює добір і застосовує* здоров'язбережувальні технології розвитку особистості засобами мистецтва та вміє використовувати життєтворчий потенціал мистецтва, у тому числі й в роботі з учнями з особливими освітніми потребами.

VIII Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного іспиту (іспитів) та/або публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до атестаційного іспиту (іспитів)	Атестаційний іспит (іспити) має оцінити рівень досягнення результатів навчання, визначених Стандартом та освітньою програмою.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота повинна містити розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в галузі середньої освіти (за предметною спеціальністю), що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та інших видів академічної недоброчесності. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на

	офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.
--	--

IX Вимоги професійних стандартів (за їх наявності)

Повна назва Професійного стандарту, його реквізити та (або) посилання на документ	Професійний стандарт за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)". Режим доступу: https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=22daac6a-f0db-4de0-8d49-47aa6b2ecb99
Особливості Стандарту вищої освіти, пов'язані з наявністю певного Професійного стандарту	Перелік компетентностей випускника узгоджений із наведеними у професійному стандарті загальними та професійними компетентностями вчителя

X Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти

1. Про вищу освіту: Закон України від 05 вересня 2017 р. №2145-VIII (останні зміни від 25.09.2020). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Національна рамка кваліфікацій: Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#n5>.
4. Зміни до Національного класифікатору "Класифікатор професій" ДК 003:2010: Наказ Мінекономіки від 18.08.2020 № 1574. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1574915-20#Text>.
5. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (останні зміни від 01.02.2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
6. Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ МОН України у редакції від 30.04.2020 р. № 584. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendacziyi.docx

7. Професійний стандарт за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)" Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 2736-20 від 23 грудня 2020 р. URL: <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=22daac6a-f0db-4de0-8d49-47aa6b2ecb99>

8. Деякі питання розміщення державного (регіонального) замовлення, поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей), спеціалізацій та присвоєння професійних кваліфікацій педагогічних працівників закладами фахової передвищої, вищої освіти: Наказ №1006 МОН України від 11.11.2022 р.

Перелік предметних спеціальностей відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 11 листопада 2022 року за № 1006 «Деякі питання розміщення державного (регіонального) замовлення, поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей), спеціалізацій та присвоєння професійних кваліфікацій педагогічних працівників закладами фахової передвищої, вищої освіти», визначено такі предметні спеціальності:

- 014.01 – Середня освіта (Українська мова і література)
- 014.02 – Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови))
- 014.03 – Середня освіта (Історія)
- 014.04 – Середня освіта (Математика)
- 014.05 – Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
- 014.06 – Середня освіта (Хімія)
- 014.07 – Середня освіта (Географія)
- 014.08 – Середня освіта (Фізика та астрономія)
- 014.09 – Середня освіта (Інформатика)
- 014.10 – Середня освіта (Трудове навчання та технології)
- 014.11 – Середня освіта (Фізична культура)
- 014.12 – Середня освіта (Образотворче мистецтво)
- 014.13 – Середня освіта (Музичне мистецтво)
- 014.15 – Середня освіта (Природничі науки)
- 014.16 – Середня освіта (Захист України)

ПРН13		+			+		+									+		
-------	--	---	--	--	---	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

Таблиця 2.1

Матриці відповідності предметних результатів навчання та компетентностей, визначених Стандартом для спеціальностей:

014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Програмні результати навчання (ПРН)	Предметні компетентності (ПК)						
	ПК-1	ПК-2	ПК-3	ПК-4	ПК-5	ПК-6	ПК-7
ПРН-1	+						+
ПРН-2	+						+
ПРН-3		+				+	+
ПРН-4	+	+	+			+	
ПРН-5	+		+	+			
ПРН-6	+	+	+	+		+	+
ПРН-7			+	+	+		+
ПРН-8					+		
ПРН-9		+	+			+	
ПРН-10	+	+	+	+	+		+

014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови))

Програмні результати навчання (ПРН)	Предметні компетентності (ПК)						
	ПК-1	ПК-2	ПК-3	ПК-4	ПК-5	ПК-6	ПК-7
ПРН-1	+	+	+	+	+	+	+
ПРН-2	+	+	+	+	+	+	+
ПРН-3	+	+	+	+	+	+	+
ПРН-4	+	+	+	+			+
ПРН-5	+		+		+	+	+
ПРН-6	+	+		+		+	
ПРН-7	+	+	+	+	+		+
ПРН-8	+	+	+	+	+		+
ПРН-9	+	+		+	+	+	+
ПРН-10	+	+	+	+	+	+	
ПРН-11	+	+	+	+			

014.03 Середня освіта (Історія)

Програмні результати навчання (ПРН)	Предметні компетентності (ПК)									
	ПК-1	ПК-2	ПК-3	ПК-4	ПК-5	ПК-6	ПК-7	ПК-8	ПК-9	ПК-10
ПРН-1	+	+	+	+	+	+	+	+		+
ПРН-2	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ПРН-3	+	+	+	+			+			+
ПРН-4	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ПРН-5	+	+		+	+	+	+	+	+	+
ПРН-6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН-7	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ПРН-8		+	+	+		+	+	+	+	+
ПРН-9	+	+	+	+	+		+	+	+	+
ПРН-10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

014.04 – Середня освіта (Математика)

Програмні результати навчання (ПРН)	Предметні компетентності (ПК)							
	ПК-1	ПК-2	ПК-3	ПК-4	ПК-5	ПК-6	ПК-7	ПК-8
ПРН-1		+						+
ПРН-2	+	+			+		+	
ПРН-3			+					

ПРН-4		+		+	+			
ПРН-5				+				
ПРН-6				+	+			
ПРН-7			+		+		+	
ПРН-8						+		
ПРН-9					+			
ПРН-10	+					+		+
ПРН-11		+						+
ПРН-12				+		+		+

014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Програмні результати навчання (ПРН)	Предметні компетентності (ПК)						
	ПК-1	ПК-2	ПК-3	ПК-4	ПК-5	ПК-6	ПК-7
ПРН-1	+				+		
ПРН-2		+	+		+		
ПРН-3	+			+	+		+
ПРН-4	+	+			+		+
ПРН-5			+		+	+	

ПРН-6	+	+			+	+	+
-------	---	---	--	--	---	---	---

014.06 – Середня освіта (Хімія)

Програмні результати навчання (ПРН)	Предметні компетентності (ПК)							
	ПК-1	ПК-2	ПК-3	ПК-4	ПК-5	ПК-6	ПК-7	ПК-8
ПРН-1	+				+			
ПРН-2		+						
ПРН-3		+						
ПРН-4		+						
ПРН-5		+		+			+	
ПРН-6		+	+					
ПРН-7			+	+				
ПРН-8						+		
ПРН-9							+	+
ПРН-10					+			
ПРН-11		+		+	+			
ПРН-12		+		+			+	+
ПРН-13					+			

014.07 – Середня освіта (Географія)

Програмні результати навчання (ПРН)	Предметні компетентності (ПК)							
	ПК-1	ПК-2	ПК-3	ПК-4	ПК-5	ПК-6	ПК-7	ПК-8
ПРН-1	+	+						
ПРН-2	+	+		+				
ПРН-3	+			+	+			
ПРН-4				+	+	+		
ПРН-5		+	+					
ПРН-6	+	+	+		+			
ПРН-7			+		+	+		
ПРН-8		+	+			+		
ПРН-9		+				+		
ПРН-10	+			+			+	+
ПРН-11							+	+
ПРН-12						+	+	+

014.08 – Середня освіта (Фізика)

Програмні результати навчання (ПРН)	Предметні компетентності (ПК)				
	ПК-1	ПК-2	ПК-3	ПК-4	ПК-5
ПРН-1	+				

014.10 – Середня освіта (трудове навчання та технології)

Програмні результати навчання (ПРН)	Предметні компетентності (ПК)						
	ПК-1	ПК-2	ПК-3	ПК-4	ПК-5	ПК-6	ПК-7
ПРН-1					+		+
ПРН-2					+		
ПРН-3	+		+				
ПРН-4	+	+		+			
ПРН-5		+					
ПРН-6		+		+			+
ПРН-7		+				+	
ПРН-8				+		+	
ПРН-9				+	+		

ПРН-10		+		+			+
ПРН-11		+	+			+	
ПРН-12							+

014.11 Середня освіта (Фізична культура)

Програмні результати навчання (ПРН)	Предметні компетентності (ПК)							
	ПК-1	ПК-2	ПК-3	ПК-4	ПК-5	ПК-6	ПК-7	ПК-8
ПРН-1		+	+	+	+	+	+	
ПРН-2	+		+	+		+		
ПРН-3	+		+					
ПРН-4					+	+		
ПРН-5	+	+	+					
ПРН-6					+	+	+	
ПРН-7				+		+	+	
ПРН-8			+	+				
ПРН-9		+	+				+	+
ПРН-10		+	+				+	+

ПРН-11				+		+		
---------------	--	--	--	---	--	---	--	--

014.11 Середня освіта (Образотворче мистецтво)

Програмні результати навчання (ПРН)	Предметні компетентності (ПК)									
	ПК-1	ПК-2	ПК-3	ПК-4	ПК-5	ПК-6	ПК-7	ПК-8	ПК-9	ПК-10
ПРН-1	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРН-2	+	+	+	+	+		+	+		
ПРН-3	+	+		+	+		+	+		+
ПРН-4	+	+	+				+	+		+
ПРН-5	+	+	+		+		+	+		+
ПРН-6	+	+	+		+		+			
ПРН-7	+	+	+					+		
ПРН-8	+	+	+	+			+			+
ПРН-9	+	+								
ПРН-10		+			+	+				+
ПРН-11		+			+	+		+		+
ПРН-12		+	+		+	+				
ПРН-13	+	+			+	+		+		+

ПРН-14		+			+	+			+	+
---------------	--	---	--	--	---	---	--	--	---	---

014.13 Середня освіта. Музичне мистецтво

Програмні результати навчання (ПРН)	Предметні компетентності (ПК)							
	ПК-1	ПК-2	ПК-3	ПК-4	ПК-5	ПК-6	ПК-7	ПК-8
ПРН-1			+	+	+	+	+	
ПРН-2	+	+	+					+
ПРН-3	+	+			+			
ПРН-4	+	+	+	+		+	+	
ПРН-5	+	+	+	+		+		
ПРН-6				+	+			+
ПРН-7				+	+	+	+	+
ПРН-8					+	+	+	
ПРН-9	+	+	+	+	+		+	+
ПРН-10			+	+			+	+